

บทที่ 3

ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพและจริยธรรม

บทที่ 4

จิตวิทยาการเรียนรู้และหลักการจัดการเรียนรู้

สมาชิกกลุ่ม

1

นายชัยณรงค์ ฤทธิสารพิทักษ์ รหัส 23511151

2

นายดลฐิต์กิติ์ ฉัตรบรรยงค์ รหัส 23511152

3

นายพิสิทธิ์ ยอแซฟ รหัส 23511153

4

นายอมรกิจ พรหมภักดี รหัส 23511154

5

นายอมรเทพ สุริปะ รหัส 23511155

6

นายธนบูรณ์ พูนผล รหัส 23511164

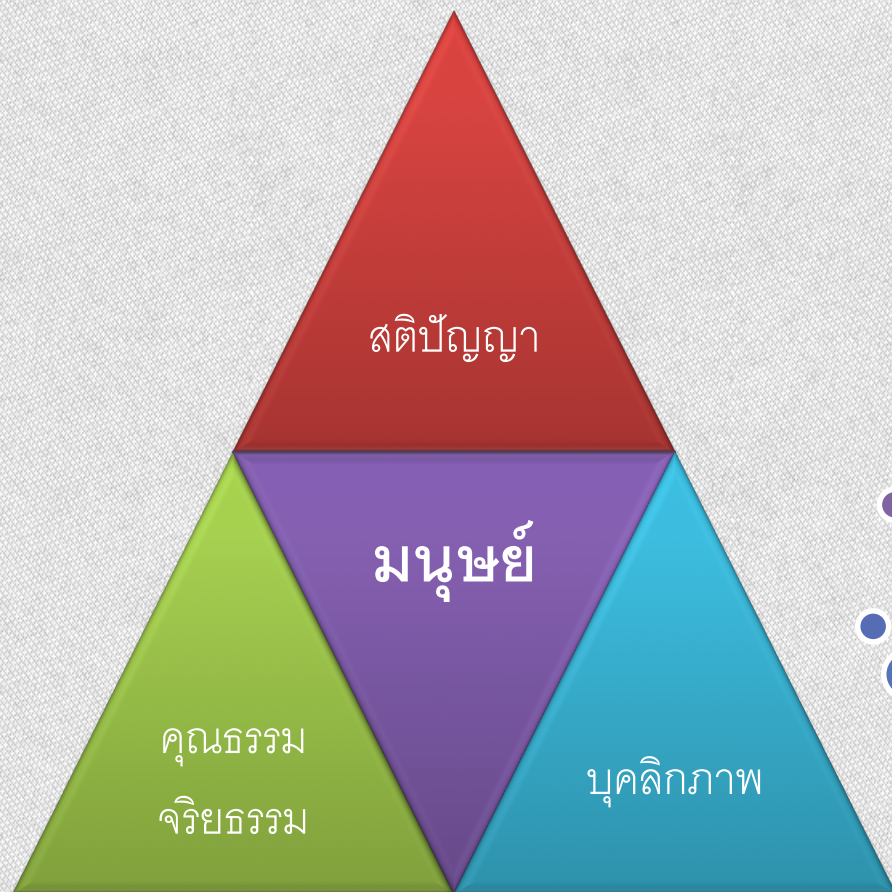

บทที่ 3

ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ และจริยธรรม

- ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา

บทที่ 2

- ทฤษฎีการพัฒนาการด้านสุขภาพ
- ทฤษฎีการพัฒนาด้านจริยธรรม

บทที่ 3

ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ

ปัจจัย

วิธีการ

บทบาทของผู้ปกครอง

สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม

เป็นที่เชื่อศรัทธา

เป็นคนดี

เป็นที่ไว้วางใจ

ชื่นชม และได้รับ
การยอมรับอย่าง
ยั่งยืน

ทฤษฎีพัฒนาการ
ทางจริยธรรม

กระบวนการ

ปัจจัย

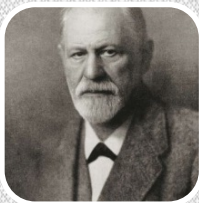
ความสุข &
ความสำเร็จ

ทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ

Psychosexual Development

Eight Stages of Psychosocial

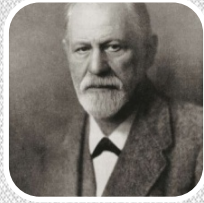

Social Learning Theory

เพื่อเข้าใจธรรมชาติ
ของเด็ก และจัด
สภาพแวดล้อมที่
ส่งเสริมพัฒนาการ
ทางบุคลิกภาพของ
เด็ก ได้อย่าง
เหมาะสม

Psychosexual Development

ทฤษฎีจิต วิเคราะห์ ของฟรอยด์

1. จิต
2. องค์ประกอบของจิต
3. กลไกป้องกันจิต
4. ขั้นตอนพัฒนาการบุคลิกภาพ

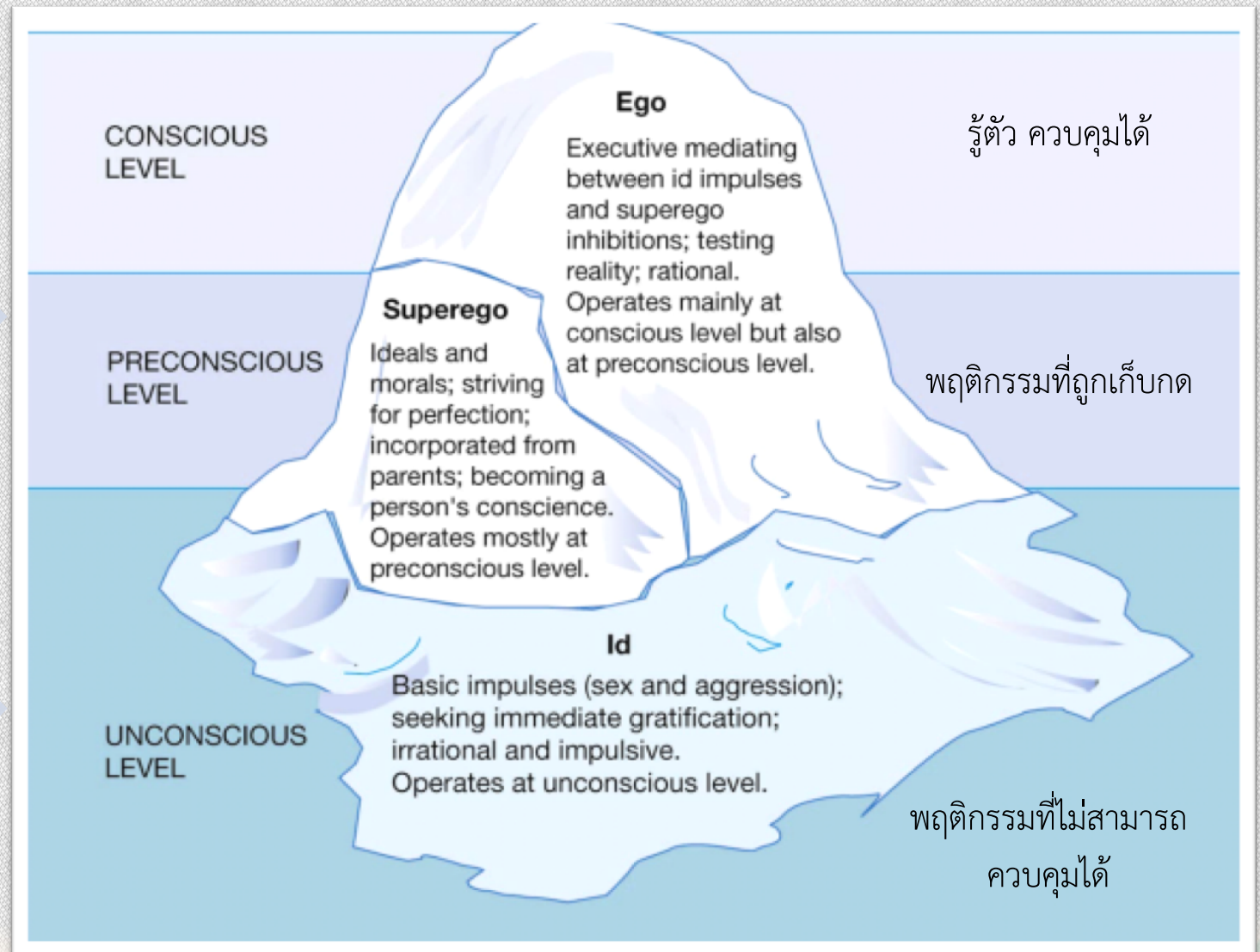

1. จิต

2. องค์ประกอบ ของจิต

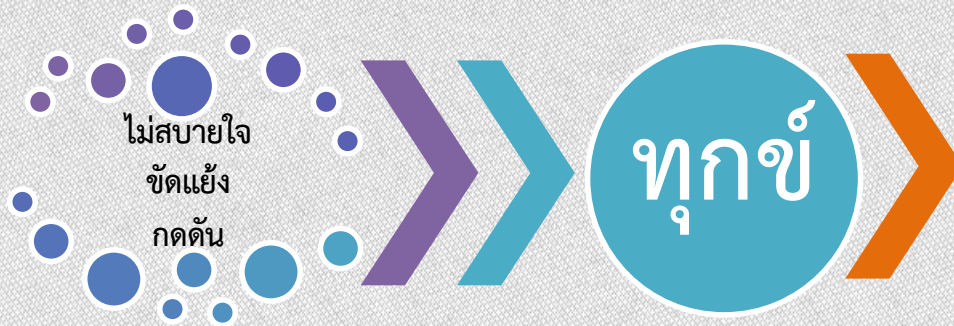

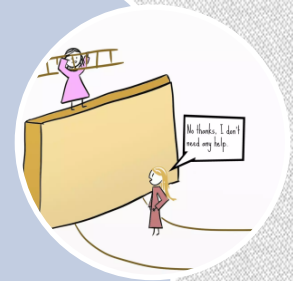

3

• กลไกป้องกันตัวเอง

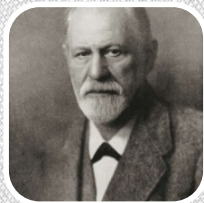

- การโทษผู้อื่น
- การผ่นกลางวัน
- การหาเหตุเข้าข้างตนเอง
- การเสแสร้งแกล้งทำ
- การเก็บกด
- การมีพฤติกรรมถดถอย
- การแยกตัว
- การทดแทน
- การระบายอารมณ์กับสิ่งที่ไม่ใช่ต้นเหตุ
- การปรับตัวตามความต้องการของสังคม

ทำไปเพื่อให้จิตอยู่ในสภาวะสมดุล แต่ต้องใช้อย่างถูกวิธี และในปริมาณที่เหมาะสม

4. ขั้นตอนการพัฒนาทางบุคลิกภาพ

สร้างพฤติกรรมที่ดีให้ลูก

ด้วยการเข้าใจ
ทฤษฎีจิตวิเคราะห์
ของซิกมันด์ ฟรอยด์
ตามช่วงอายุ

ParentsOne

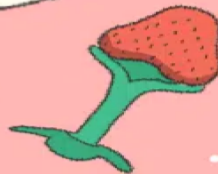
ParentsOne

0 - 18 เดือน

ขั้นปาก (Oral Stage)

มีความสุข
— กับ —
กิจกรรมทางปาก

การตอบสนองที่เหมาะสม ✓

ไม่让孩子含着奶
เร็วเกินไป

ไม่让孩子เวลาที่
เขาของเข้าปาก

✗ ✗ ✗ ✗ ✗
ถ้าตอบสนอง
ไม่เหมาะสม
✗ ✗ ✗ ✗ ✗

ปัญหามุคลิกภาพ
"Oral Personality"

- ชอบดูดนิ้ว
- พูดมาก
- ชอบนิยกว่าร้ายคนอื่น
- ชอบสูบบุหรี่หรือ
- เคี้ยวหมากฝรั่ง

18 เดือน - 3 ปี

ขั้นทวารหนัก
(Anal Stage)

**มีความสุข
— กับ —
กิจกรรมทางก้น**

การตอบสนองที่เหมาะสม

**สอนให้ลูกถ่ายเป็นที่
ด้วยความนุ่มนวล**

× × × × ×
**ถ้าตอบสนอง
ไม่เหมาะสม**
× × × × ×

**ปัญหาบุคลิกภาพ
"Anal Personality"**

บุคลิกภาพแบบสมบูรณ์
(Perfectionist)

บุคลิกภาพแบบอันธพาล
(Anti social)

3 - 5 ปี

ขั้นอวัยวะเพศ
(Phallic Stage)

ParentsOne

**เกิดความรู้สึก
ทางเพศ
แบบแฝง**

คือ

รู้สึกผูกพัน

ต่อพ่อหรือแม่

ที่เป็นเพศตรงข้ามกับเด็ก

การตอบสนองที่เหมาะสม ✓

**พ่อแม่ควรเป็น
แบบอย่างที่ดี
ในการวางตัว**

✕ ✕ ✕ ✕ ✕
**ถ้าตอบสนอง
ไม่เหมาะสม**
✕ ✕ ✕ ✕ ✕

เด็กผู้หญิงจะเลียนแบบพ่อ
เด็กผู้ชายจะเลียนแบบแม่

**เด็กมีพฤติกรรม
ที่เหมือนเพศตรงข้ามได้**

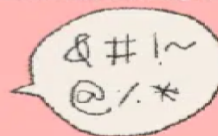

6 - 12 ปี

ขั้นแฝง
(Latent Stage)

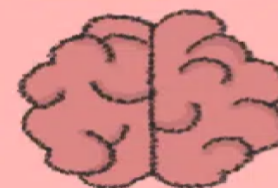
**ระยะก่อน
เข้าสู่วัยรุ่น**

สนใจ

พัฒนาการ
ด้านสังคม

พัฒนาการ
ด้านสติปัญญา

การตอบสนองที่เหมาะสม

ให้ลูกคิด
เรื่องต่างๆ บ้าง
ตามความสนใจ

× × อย่าไปคิดว่า × ×
เป็นเรื่องสำหรับผู้ใหญ่
เด็กไม่ควรรู้

12 - 18 ปี

ขั้นวัยรุ่น
(Genital Stage)

สนใจเรื่องเพศ อย่างแท้จริง

การตอบสนองที่เหมาะสม

ควรคอยสังเกตแต่ไม่จับผิด
ที่สำคัญต้องรับฟังลูกอยู่เสมอ

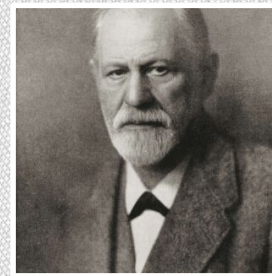
Eight Stages of Psychosocial

Erikson เป็น Neo-Freudian และลูกศิษย์ของ Freud เชื่อในแนวคิดบางอย่างของ Freud แต่มีความเห็นต่างอยู่ 3 ประเด็น คือ

Erikson

- ให้ความสำคัญกับ Ego
- ให้ความสำคัญกับ สภาพแวดล้อม
- สนใจปัญหาสังคม

Freud

- ให้ความสนใจกับ id
- ไม่สนใจเรื่อง สภาพแวดล้อม
- ให้ความสำคัญกับ จิตใต้สำนึก

Erikson

Margaret
Meat

ทั้งสองเชื่อว่า
อิทธิพลของ
วัฒนธรรมและ
สิ่งแวดล้อมมีผล
ต่อการพัฒนา
บุคลิกภาพของคน

Erikson ชี้แจงว่า พัฒนาการทาง
บุคลิกภาพของมนุษย์ ครอบคลุมตลอด
ชีวิต ตั้งแต่**แรกเกิดจนถึงวัยชรา** โดย
แบ่งเป็น 8 ขั้น แต่ละขั้นจะพัฒนาไป
ทาง + หรือ - ขึ้นอยู่กับการปรับตัว
หรือความสมดุลระหว่าง **“ตน”** กับ
“สถานการณ์” ของบุคคล ซึ่งความรู้สึก
+ หรือ - ในแต่ละขั้น จะติดตัวเป็น
บุคลิกภาพประจำตัวของบุคคลไปตลอด
ชีวิต (ทุกขั้นของทฤษฎีจิตสังคม เป็น
Critical Period)

การนำทฤษฎีพัฒนาการ มาประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอน

การนำทฤษฎี
พัฒนาการ
มาประยุกต์ใช้
ในการจัดการ
เรียนการสอน

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์

ทฤษฎีจิตสังคมของ อีริกสัน

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ แบนดูรา

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ คอลเบิร์ก

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์

ชั้นอนุบาล อายุ 3 – 5 ปี

เรียนรู้ความ
แตกต่างเรื่อง
เพศ

เปรียบเทียบ
กับสิ่งใกล้ตัว
เช่น ต้นไม้
ดอกไม้

แบบอย่าง
ทางเพศที่
เหมาะสม
เช่น การพูด
บทบาทของ

สุภาพบุรุษ
สุภาพสตรี

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์

ขั้นนประถม ศึกษา

อายุ 6 - 12 ปี

ให้เด็กได้ทำ
กิจกรรมต่างๆ

เรียนรู้กฎ
กติกา
มารยาท

สนใจเล่นกับ
เพื่อนเพศ
เดียวกัน
เรียนรู้
บทบาททาง
เพศ วิธีคิด
ค่านิยม และ

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์

ชั้นมัธยมศึกษา อายุ 12 - 18 ปี

เข้าสู่วัยรุ่น
เริ่มสนใจเพศ
ตรงข้าม

เรียนรู้
บทบาทของ
ผู้ใหญ่

ควรเป็น
กิจกรรมกลุ่ม
ที่ 2 เพศ

ทำงาน

ตอบสนองความสนใจความต้องการด้านการสนใจ
เพศตรงข้าม ไม่รู้ลึกเก็บกด อยากรู้ อยากลอง

ทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน

ระดับขั้นอนุบาล อายุ 3 - 5 ปี

กำลังพัฒนา
ความคิด
สร้างสรรค์

ซุกซน ช่างพูด
โลก
จินตนาการ

ให้โอกาส
เขาได้รู้ตัวตน
ทดลองการ
เล่นแบบต่าง

การปลูกฝังคุณธรรม ผ่านการเล่านิทาน เล่นสมมุติ

ทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน

ระดับชั้น ประถมศึกษา อายุ 6 - 12 ปี

** การส่งเสริมที่
เหมาะสม
** พ่อแม่และครู
ต้องเข้าใจธรรมชาติ
ของวัยนี้

การมอบหมาย
งานหรือภาระ
รับผิดชอบที่
เหมาะสม (ยาก
ง่าย เกินไป)

ประสบ
ความสำเร็จ
ชื่นชม ให้
กำลังใจ
ผิดพลาดก็
ชี้แนะ

ทฤษฎีจิตสังคมของอีริกสัน

ระดับชั้น ประถมศึกษา อายุ 12 - 18 ปี

มีความสำคัญมาก
เป็นระยะหัวเลี้ยว
ของชีวิต ถูกทางไป
ถึงเป้าหมายชีวิต ผิด
ทางหลงทางชีวิต

*รู้จักตนเองว่า
ตนเองเป็นใคร
ต้องการอะไรใน
ชีวิต ชอบอะไร
ไม่ชอบอะไร

ส่งเสริมให้
เขามีความ
เชื่อมั่น มี
ความคิด
ริเริ่ม โดยใช้

หากเด็กยังไม่พัฒนา ควรหาทางช่วยเหลือเร็วที่สุด

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา

การเรียนรู้เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่าง

P B E

ตัวบุคคล
(ความคิด
ความเชื่อ
ความคาดหวัง
และ

องค์ประกอบ

พฤติกรรม
(การ
กระทำ
ของ

บุคคล)

= R

สภาพแวดล้อม
(บุคคลอื่น
แลพฤติกรรม
หรือสิ่งอื่นๆ
ภายนอก) = E

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา

ส่วนหนึ่งของพฤติกรรมเกิดจากการ
เลียนแบบ 4 ขั้นตอน

1. สนใจ
ใส่ใจ

2. จดจำ

3. ทำ
ตาม

4. จูงใจ

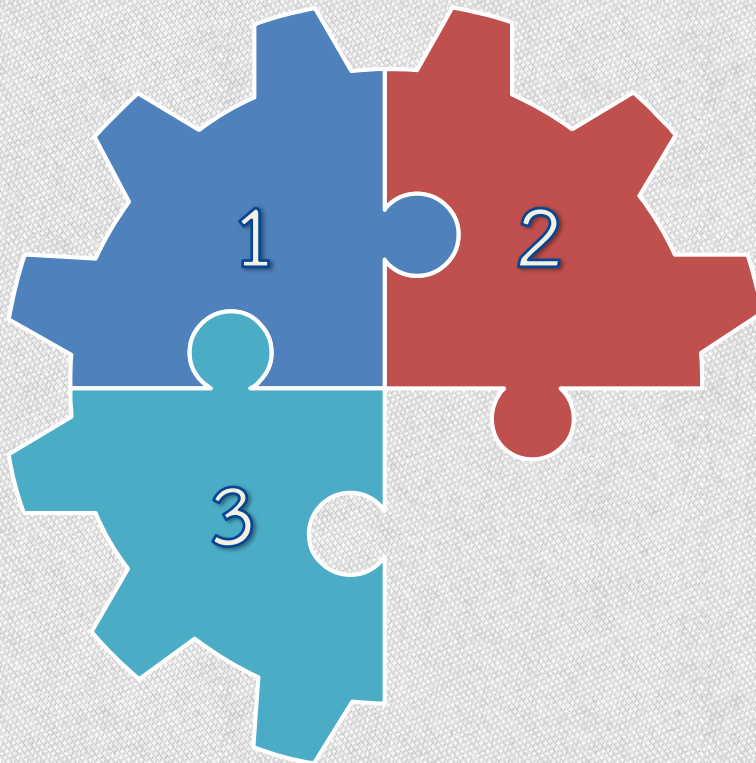
พ่อแม่และครูจึงควรจัดหา แนะนำ และ
กระทำเป็นตัวแบบที่ดี ที่มีลักษณะที่
น่าสนใจ ให้เด็กได้รู้สึกประทับใจ หรือ
เห็นคุณค่าของการกระทำตามตัวแบบ
นั้น ๆ เช่น นักฟุตบอลที่ดี

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ระดับจริยธรรมภายนอก

ตัดสินถูก หรือ ผิด ดี หรือ เลว
ถูกตำหนิลงโทษ และได้รับคำชม
เป็นการคิดของเด็กอนุบาลถึงประถมศึกษา

ระดับจริยธรรมตามเกณฑ์

ตัดสินถูก หรือ ผิด ดี หรือ เลว จากการตัดสิน
ของคนส่วนใหญ่ ด้วยกฎเกณฑ์ กฎหมาย
สอนให้นักเรียนสามารถใช้เหตุผล ถูกผิดดีเลว

ระดับจริยธรรมเหนือกฎเกณฑ์

เกิดจากวิจาร์ณญาณว่าอะไร ถูก ผิด ดี เลว
คุณธรรมระดับนี้เกิดจากจิตสำนึก เป็นความดี
งานที่เป็นสากล

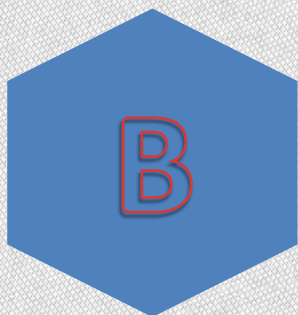

ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยเรียน

ระดับอนุบาล
อายุประมาณ 3 – 5 ปี

พัฒนาการทางกาย

การควบคุมกล้ามเนื้อ
ประสาทสัมผัสต่างๆ
กล้ามเนื้อขา กิจกรรม
เคลื่อนไหวร่างกาย ข้อมือการ
วาดภาพ

พัฒนาการทางอารมณ์

อารมณ์เด่น กลัว อิจฉา รัก
อยากรู้อยากเห็น(ควรส่งเสริม)
เพราะนำไปสู่การกระตือรือร้น
ได้รางวัลจะมีความ
กระตือรือร้นมากขึ้น

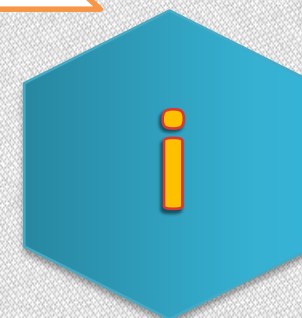
ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยเรียน

ระดับอนุบาล
อายุประมาณ 3 – 5 ปี

พัฒนาการทางสังคม

ไม่แน่วมนอน มักจะเปลี่ยนไป
เรื่อยๆ ไม่แยกกลุ่มชายหญิง
โกรธและทะเลาะกันไม่นาน

พัฒนาการทางสติปัญญา

ช่างซักถามไม่ค่อยสนใจ
คำตอบ สนใจเฉพาะเรื่อง มี
จินตนาการสูง ฝึกทั้งการคิด
การพูด และการสนใจฟัง

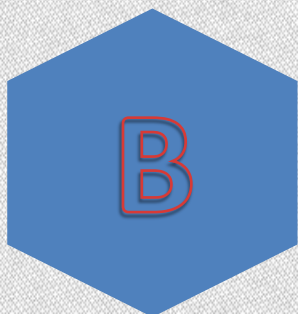

ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยเรียน

ระดับประถมศึกษา
อายุประมาณ 6-12 ปี

พัฒนาการทางกาย

การเจริญเติบโตช้าลง ฟันแท้
ขึ้น ทักษะทางกล้ามเนื้อมาก
ขึ้น ปอดและหัวใจแข็งแรง
ควรให้เด็กเล่นเป็นทีม

พัฒนาการทางอารมณ์

วัยนี้ค่อนข้างดีรู้ん ขาดความ
อดทน ทำอะไรไม่เรียบร้อย
เด็กที่เข้ากลุ่มเพื่อนไม่ได้มักจะ
ฝืนกลางวัน มีความอยากรู้
อยากเห็นเรื่องเพศ เกิด ชีวิต

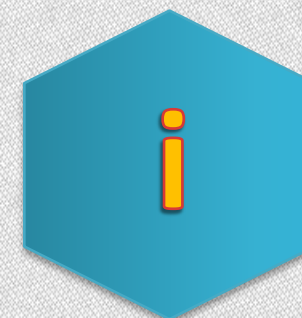
ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยเรียน

ระดับประถมศึกษา
อายุประมาณ 6-12 ปี

พัฒนาการทางสังคม

ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
แก๊งเพื่อนรุ่นเดียวกัน คบ
เพื่อนได้นานขึ้น ยอมรับ
กฎเกณฑ์

พัฒนาการทางสติปัญญา

วัยนี้พัฒนาการทางปัญญาเป็น
รูปธรรมมากขึ้น วัยนี้สามารถ
เรียนคณิต ภาษา วิทย์ ได้ดี ควร
กระตุ้นแสดงออกอย่าง
สร้างสรรค์

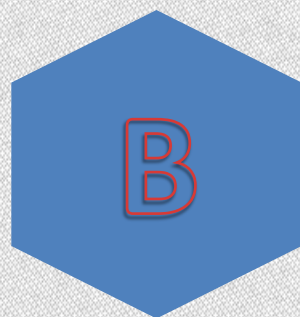

ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยเรียน

ระดับประถมศึกษา
อายุประมาณ 12-15 ปี

พัฒนาการทางกาย

มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว
ชอบออกกำลังกาย จนเหนื่อย
เด็กชายจะแข็งแรงกว่า
เด็กหญิง รูปร่างเปลี่ยนแปลง
ลักษณะทางเพศทุติยภูมิ

พัฒนาการทางอารมณ์

มีความวิตกกังวลสูง ไม่เข้าใจ
ตนเองและผู้อื่น อารมณ์
แปรปรวน เจ้าอารมณ์
ก้าวร้าว ต้องการความเข้าใจ
อิสระ

ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยเรียน

ระดับประถมศึกษา
อายุประมาณ 12-15 ปี

พัฒนาการทางสังคม

เด็กชายและเด็กหญิงเริ่มสนใจ
ซึ่งกันและกัน ให้ความสนใจ
กับกลุ่มเพื่อน ไว้วางใจเพื่อน
มากกว่าคนในครอบครัว
ต้องการอิสระมากขึ้น

พัฒนาการทางสติปัญญา

คิดเหตุผลเชิงนามธรรม เข้าใจ
เหตุผล ใช้ภาษาลึกซึ้ง ยังมีการ
ฝันกลางวันเพื่อชดเชยสิ่งที่ขาด

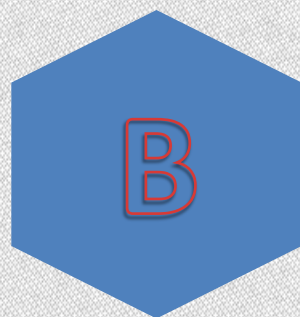

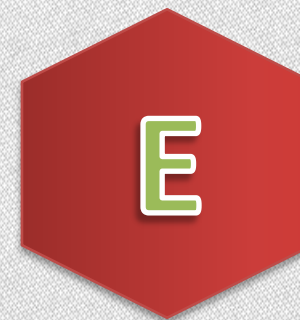
ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นเรียน

ระดับประถมศึกษา
อายุประมาณ 15-18 ปี

พัฒนาการทางกาย

เต็มโตเป็นผู้ใหญ่เกือบสมบูรณ์
ร่างกาย แข็งแรง ผ่องใส
รูปร่างหน้าตาเข้ารูปดูดีกว่าวัย
ที่ผ่านมา

พัฒนาการทางอารมณ์

วัยรุ่นคิดว่าตัวเองเป็นผู้ใหญ่
แล้ว ต้องการอิสรภาพมากขึ้น
ต้องการตัดสินใจเองในด้าน
ต่างๆ

ลักษณะพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นเรียน

ระดับประถมศึกษา
อายุประมาณ 15-18 ปี

พัฒนาการทางสังคม

ยังให้ความสำคัญกับกลุ่ม
เพื่อนเพศเดียวกัน มักทำอะไร
ตามกลุ่ม บางคนเริ่มมีคนรัก
และแยกกลุ่มเพื่อไปกับคนรัก

พัฒนาการทางสติปัญญา

พัฒนาขึ้นเกือบเท่าผู้ใหญ่ สนใจ
เรื่องสังคม เศรษฐกิจ การเมือง
และสิ่งแวดล้อม ขาด
ประสบการณ์ชีวิต

สรุป

การศึกษาวิทยาศาสตร์ถึงความเปลี่ยนแปลงทาง
จิตวิทยาที่เกิดขึ้นกับมนุษย์แต่ละช่วงวัย

บทที่ 4
จิตวิทยาการเรียนรู้
และหลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ หรือการ จัดการเรียนการสอน

- เป็นงานที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์
ผู้สอนจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
นอกจากความรู้ในเรื่องที่สอน จะต้อง
  - มีศิลปะในการถ่ายทอด หรือมีเทคนิค
  - เพื่อช่วยให้ผู้เรียน
    - เกิดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้
    - มีความสุขในการเรียน
    - มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และครูผู้สอน

- Sprinthall & Sprinthall, 1990 ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย

1. ลักษณะของผู้เรียน

- ลักษณะทางกายภาพ จิตใจ
- จริยธรรม ค่านิยม แรงจูงใจ
- พฤติกรรมส่วนตัว/กลุ่ม
- ความต้องการพิเศษ เพศ

วัฒนธรรม

2. ลักษณะของผู้สอน

- เจตคติต่อการเรียนรู้/ผู้เรียน/ตนเอง
- ความเข้าใจในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. กลยุทธ์ในการสอน

- นำทฤษฎีมาปฏิบัติจริง
- วิธีสอนและต้นแบบ เทคนิค
- แผนการสอน แบบทดสอบ วินัย

ผู้เรียน

4. เนื้อหาวิชา

- โครงสร้าง/แนวคิดพื้นฐานของ

เนื้อหา

- การเลือก/ลำดับ/ระดับความสำคัญ

ของเนื้อหา

- การศึกษาทำความเข้าใจองค์ประกอบ
ทั้ง 4 คือการศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้
- จิตวิทยาการเรียนรู้เป็นทั้งจิตวิทยา
บริสุทธิ์และจิตวิทยาประยุกต์
- ดังนั้น การศึกษาเรื่องหลักการจัดการ
เรียนรู้ จึงควรเริ่มด้วยการทำความเข้าใจ
ทฤษฎีการเรียนรู้ของ
นักจิตวิทยาต่างๆ อย่างกระจ่างก่อน
เพื่อนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียน
การสอนได้อย่างเหมาะสมและมี
ประสิทธิภาพ

ทฤษฎีการเรียนรู้

- การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มาจากประสบการณ์หรือฝึกฝน
- นักจิตวิทยาพยายามศึกษาค้นคว้า เพื่อหาข้อสรุป ทำให้เกิดทฤษฎีมากมาย
- ทฤษฎีการเรียนรู้ ช่วยอธิบายกระบวนการว่าเกี่ยวข้องกับอะไรบ้างเกิดขึ้นได้อย่างไร เป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้

- ในที่นี่จะขอแบ่งกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้ ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

- จิตวิทยาแนวพฤติกรรมนิยม
- จิตวิทยาแนวปัญญานิยม
- จิตวิทยาแนวมนุษยนิยม
- ทฤษฎีโมเดลกระบวนการจัดการข้อมูล

จิตวิทยาแนวพฤติกรรมนิยม

- ในกลุ่มนี้จะกล่าวถึงนักจิตวิทยา 4 ท่าน คือ พาฟลอฟ (Pavlov), ธอร์นไคค์ (Thorndike), วัตสัน (Watson), สกินเนอร์ (Skinner)
- กลุ่มนี้สนใจเฉพาะองค์ประกอบที่สามารถมองเห็นได้ เชื่อว่าการเรียนรู้คือการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า(stimulus) กับการตอบสนอง(response) และมีตัวเสริมแรง(reinforcer) เป็นตัวกระตุ้น

• กระบวนการทางสมอง ความเข้าใจ เป็น

การทดลองของพาฟลอฟ

- เป็นชาวรัสเซีย มีชีวิตอยู่ช่วง ค.ศ. 1849 – 1936
- สำเร็จการศึกษาด้านสรีรวิทยาและการแพทย์
- เป็นคนแรกที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้
- ทำการทดลองศึกษาการวางเงื่อนไขกับมนุษย์
- ทฤษฎีของเขาได้รับการยอมรับในวงการจิตวิทยา

ส่วนประกอบของกระบวนการวางเงื่อนไข

- สิ่งเร้าที่ไม่มีเงื่อนไข UCS (Unconditional Stimulus)
- สิ่งเร้าที่มีเงื่อนไข CS (Conditional Stimulus)
- การตอบสนองอย่างไม่มีเงื่อนไข UCR (Unconditional Response)
- การตอบสนองอย่างมีเงื่อนไข CR

สิ่งเร้า
เสียงกระดิ่ง

ไม่ตอบสนอง

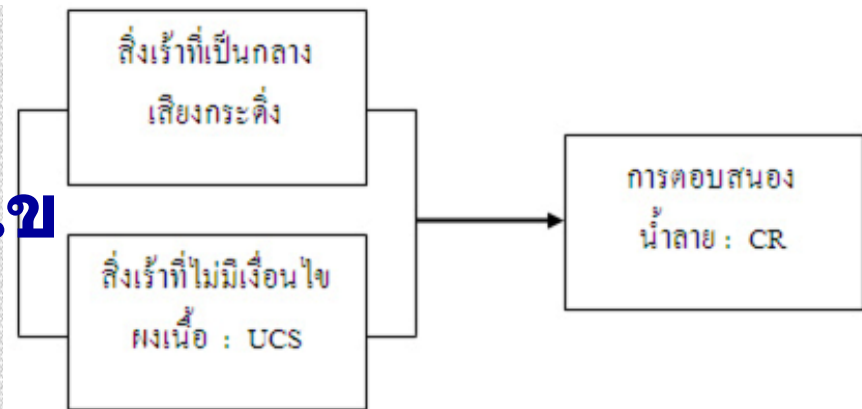
สิ่งเร้าที่ไม่มี
เงื่อนไข
ผงเนื้อ : UCS

การตอบสนอง
อย่างไม่มีเงื่อนไข
น้ำลาย : UCR

ก่อนการวางเงื่อนไข

ขั้นวางเงื่อนไข

สิ่งเร้าวางเงื่อนไข
เสียงกระดิ่ง : CS

การตอบสนอง
น้ำลาย : CR

หลังการวางเงื่อนไข

• พาลอฟทำการทดลองต่อ

- ใช้เสียงอื่นๆที่คล้ายกระดิ่งแทน สลับกับใช้กระดิ่ง ปรากฏว่าสุนัขน้ำลายไหลต่อทุกเสียง (ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าเสียงอะไรที่จะได้กินอาหาร)
- ให้อาหารเฉพาะเมื่อได้ยินเสียงกระดิ่ง (ตอบสนองเฉพาะเมื่อได้ยินเสียงกระดิ่ง)
- หยุดให้อาหาร แต่ยังสั่นกระดิ่ง (ตอบสนองน้อยลง จนสุดท้ายไม่ตอบสนอง)

นักจิตวิทยาากลุ่มนี้แบ่งการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขเป็น 2 ชนิด

1. การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical conditioning) คือ การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก และเกิดจากสิ่งเร้าภายนอก

- **การเสริมแรง (Reinforcement)**

- เป็นสิ่งสำคัญที่นิยมใช้ในการวางเงื่อนไข
- ให้ในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเพื่อจูงใจ
- การเสริมแรงมี 2 ชนิด
  - การเสริมแรงบวก (Positive reinforcement)
  - การเสริมแรงลบ (Negative reinforcement)

การทดลองของธอร์นไคค์

- นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน
- มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1874 – 1949
- มีผลงานด้านการศึกษาและจิตวิทยามากมาย
- ทฤษฎีของเขาเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ถูกยกย่องว่าเป็น “บิดาแห่งจิตวิทยาการศึกษา”
- เน้นความสำคัญของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า(s) กับการตอบสนอง(R)
- ทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Connectionism Theory) หรือ

ธอร์น ได้สร้างเครื่องมือในการ
ทดลอง ประกอบด้วย

- กรงไม้ (problem box หรือ puzzle box)
- มีคานไม้ผูกเชือกแขวนไว้ โดยเชือกจะต่อไปยังประตู
- ใช้แมวเป็นสัตว์ทดลอง
- มีอาหารวางไว้นอกกรง ระยะไม่

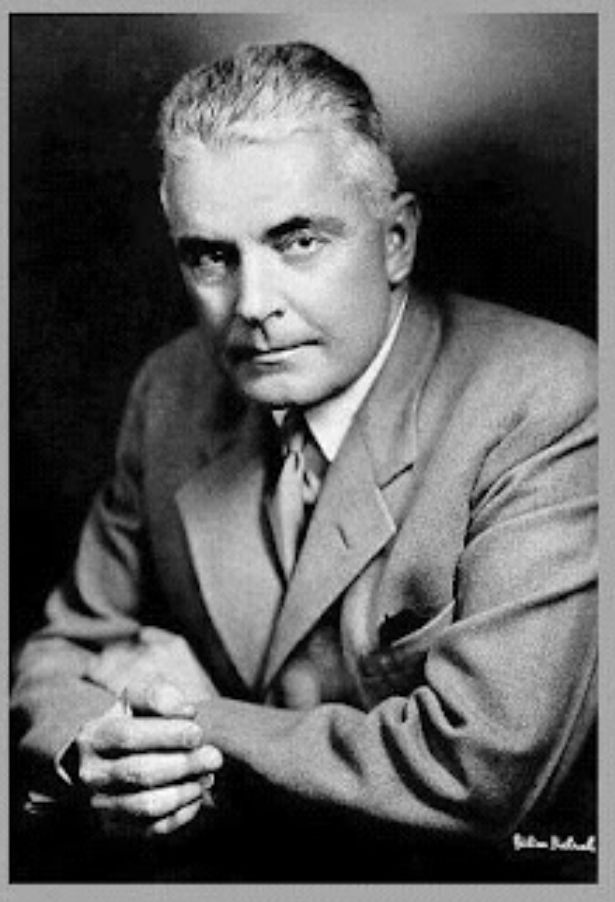
- กฎการเรียนรู้ดังกล่าวประกอบด้วย

- กฎความพึงพอใจ (Law of Effect)
ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่าง S กับ R จะเข้มข้นขึ้นอยู่กับผลที่เกิดตามมา
- กฎการฝึกฝน (Law of Practice) การกระทำซ้ำๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร
- กฎของความพร้อม (Law of Readiness) ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา สภาพแวดล้อม

การทดลองของวัตสัน

- เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน
- มีชีวิตอยู่ในช่วง ค.ศ. 1878-1958
- สนใจศึกษาพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นวิทยาศาสตร์สังเกตเห็นได้ ทดลองพิสูจน์ได้
- เป็นผู้ก่อตั้งจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมขึ้น (Behaviorism)
- นำแนวคิดของพาฟลอฟมาทดลองกับมนุษย์
- เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์

แบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ

- ให้เด็กเล่นกับหนูขาว ตีแผ่นเหล็กให้เกิดเสียงดังหลายครั้ง เด็กตกใจกลัวและร้องไห้
  - ส่งหนูขาวให้เด็กพร้อมตีเหล็กเสียงดัง เด็กชักมือกลับ ทำซ้ำเด็กผงะและร้องไห้
  - ส่งหนูขาวให้เด็ก เด็กหวาดกลัวและคลานหนี
- แสดงว่าเด็กเชื่อมโยงเสียงดังกับหนูขาว

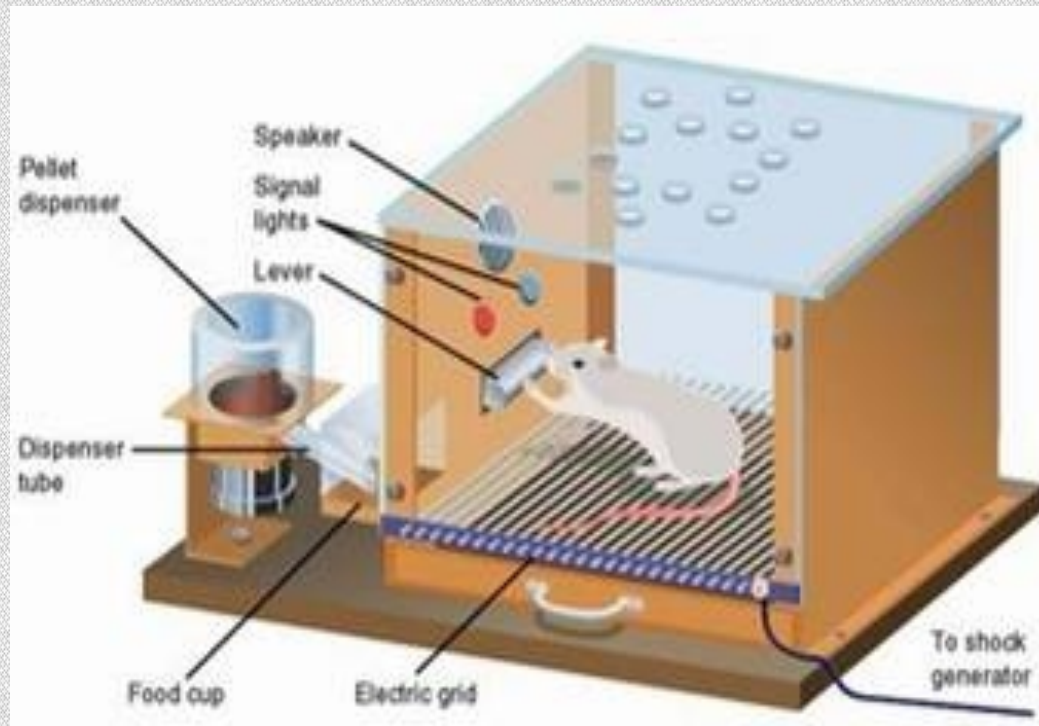
การทดลองของสกินเนอร์

- เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน
- มีชีวิตในช่วง ค.ศ. 1904-1990
- เป็นอาจารย์สอนจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมินนิโซตา อินดีแอนา และฮาร์วาร์ด
- เขาให้ความสำคัญกับการเสริมแรงในการเรียนรู้เช่นเดียวกับธอร์นไดค์ แต่เห็นว่าการเชื่อมโยงเกิดขึ้นระหว่าง

- สร้างกล่องสกินเนอร์ (Skinner box)
- ข้างในมีคันซึ่งมีกลไกบังคับให้อาหารตกลงมา
- มีวงจรไฟฟ้าทำให้หลอดไฟเหนือคันสว่าง
- ใช้หนูขาวในการทดลอง

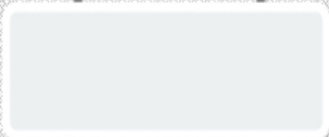

- สรุปทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่ม
พฤติกรรมนิยมไปประยุกต์ใช้ใน
การจัดการเรียนการสอน

1. การวางเงื่อนไขเพื่อให้เกิดพฤติกรรม
การเรียนรู้ที่พึงประสงค์
2. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไวด์ค์ทำให้
คำนึงถึงกฎแห่งผล กฎของการฝึกฝน
กฎของความพร้อม
3. การใช้ตัวเสริมแรง

แนวคิดของโรเจอร์ส

- โรเจอร์ส เป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มมนุษยนิยมที่ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาของการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง (Non-Directive Counseling) มีความเห็นว่าโดยธรรมชาติมนุษย์ทุกคนเป็นผู้มีความสามารถ ใฝ่ดี และต้องการพัฒนาตนเองไปสู่ความดีงามและความสำเร็จในชีวิต แม้บางครั้งจะพบกับปัญหาชีวิต เขาก็สามารถเลือกวิธีแก้ไขได้ด้วยตนเอง เขาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้

1. มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการศึกษาหาความรู้
2. มนุษย์จะเรียนรู้ได้ดี ถ้าเขาได้ทราบว่าความรู้นั้นมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของเขาอย่างไร
3. การกระทำใดๆ ที่มีผลต่อความรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง ในทางลบจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมักเกิดจากการเรียนด้วยการปฏิบัติ
5. การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น
6. ถ้าผู้เรียนเป็นผู้เลือกและวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนต้องการเรียนรู้มากขึ้น
7. ถ้าผู้เรียนมีโอกาสมิประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะช่วยให้เขาเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเชื่อมั่นในตนเอง
8. การเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ เป็นการเรียนรู้ที่สำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เรียน เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงที่ผู้เรียนต้องพบกับประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ความเข้าใจถึงกระบวนการ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเป็นระบบ

แนวคิดของคอมบัส

- คอมบัส เป็นนักจิตวิทยากลุ่มมนุษยนิยม ที่มีแนวคิดคล้ายกับเลวิน (กลุ่มปัญญา นิยม) ที่ว่าการที่จะเข้าใจพฤติกรรมของ บุคคล จำเป็นที่จะต้องเข้าใจการรับรู้ ของบุคคลนั้นเสียก่อน เนื่องจากการ แสดงพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมา จากการรับรู้สิ่งแวดล้อมของบุคคลใน ขณะนั้น สำหรับด้านการศึกษาของ คอมบัสได้เสนอบทบาทหน้าที่ของครูที่

- 1.เข้าใจโลกการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน
- 2.เชื่อในความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน และยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3.มีความรู้สึกรู้สึกต่อตนเองในทางบวก และช่วยให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในตนเอง และความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง
- 4.ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนา

การนำทฤษฎีการเรียนรู้แนวมนุษยนิยม ไปใช้ในการเรียนการสอน

1. ตอบุสนองความต้องการขั้นต่ำ ของผู้เรียนก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน
2. ให้ความสำคัญกับความรู้สึก เท่ากับข้อเท็จจริง ของผู้เรียนควบคู่กันไป
3. ใช้หลักการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม รับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมายของการเรียน
4. เน้นการเรียนรู้กระบวนการ มากกว่าการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาการ ประสพการณ์คอยดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียนให้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนรู้สึกเป็น อิสระ ภูมิใจและมั่นใจในตนเอง ไม่รู้สึกว่าจะถูก ควบคุม บังคับ เยาะเย้ย วิพากษ์วิจารณ์
6. การที่ผู้เรียนมีโอกาสประเมินผลจากการเรียนรู้ ด้วยตนเอง จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มากกว่าการคอยประเมินโดยผู้อื่น

กระบวนการจัดการข้อมูลประกอบด้วย

1. ความจำ หรือการเก็บรักษาข้อมูล ประกอบด้วย

- การบันทึกการสัมผัส หรือการเข้ารหัส
เครื่องรับสัมผัสของมนุษย์คือ ประสาท
สัมผัสทั้ง 5 (ตา หู จมูก ลิ้น ผิวกาย)
- ความจำระยะสั้น วิธีควบคุมความจำระยะ
สั้นให้อยู่ได้นานขึ้นคือการท่องจำซึ่ง
แบ่งเป็น การท่องซ้ำๆ การท่องจำด้วย
ความเข้าใจ
- ความจำระยะยาว เป็นความจำที่จำเป็นใน
การดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างยิ่ง เป็น
แหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลประสบการณ์

กระบวนการจัดการข้อมูล

2. กระบวนการควบคุม **ประกอบด้วย**

- การระลึกได้ เกิดจากความสามารถในการสังเกต และจดจำลักษณะของสิ่งเร้า
- ความสนใจ จะขึ้นอยู่กับความคาดหวังของบุคคล ถ้าสิ่งที่บุคคลรับรู้สอดคล้องกับความคาดหวังของเขา เขาก็จะมีความสนใจสิ่งนั้นมาก
- การท่องจำ
- การท่องจำด้วยความเข้าใจ
- การเรียกข้อมูลที่สะสมไว้มากใช้
- การลืม หมายถึงภาวะที่เราไม่สามารถเรียกข้อมูลที่เก็บไว้ออกมาใช้ได้

3. การประมวลความคิดของบุคคล หมายถึง การจัดความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว เป็นการคิด

สรุป

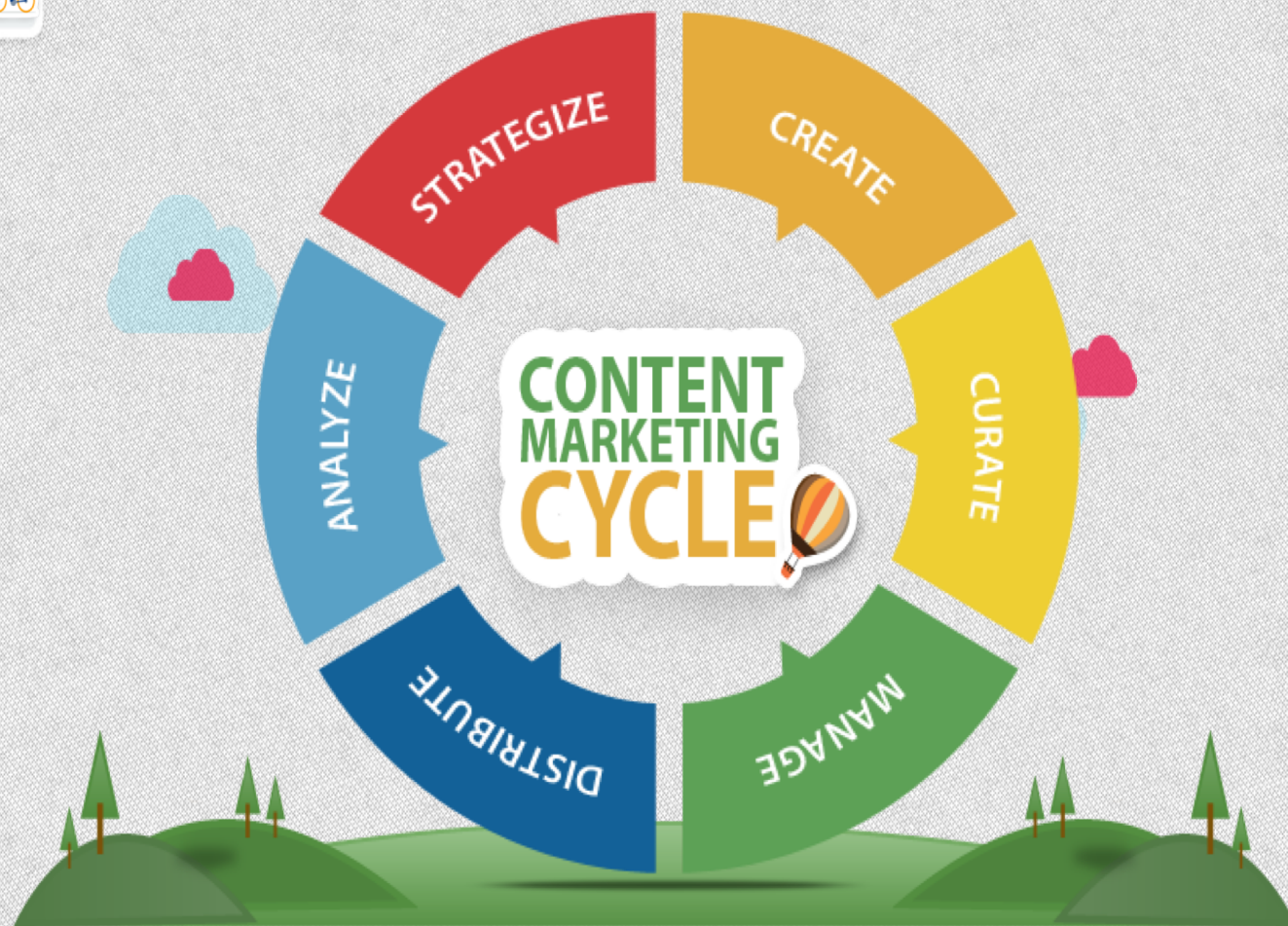
แนวคิดเกี่ยวกับการทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยา
กลุ่มต่างๆ แม้จะมีความแตกต่างกัน แต่ก็ไม้อาจตัดสินได้ว่า
ทฤษฎีของนักจิตวิทยากลุ่มใดจะมีความสมบูรณ์แบบมาก
ที่สุด เพราะแต่ละทฤษฎีก็มีข้อดีและข้อจำกัดในการนำไปใช้
แตกต่างกัน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนจำเป็นที่
ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาว่ากำลังจะสอนอะไร มีเป้าหมายหรือ
วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนอย่างไร แล้วจึงจะเลือก
แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ไปใช้ให้เหมาะสมการสอน
เพื่อให้เกิดทักษะ

นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
จำเป็นต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนและการสร้างแรงจูงใจให้กับ
ผู้เรียน การปฏิบัติต่อผู้เรียนในลักษณะของการชื่นชม ยอมรับ
ให้ผู้เรียนมีเสรีภาพในการคิด การตัดสินใจ โดยผู้สอนเป็นผู้

And It Is **Important..**

..because in a world where we have access to unlimited information in a matter of seconds, information based marketing has become vital.

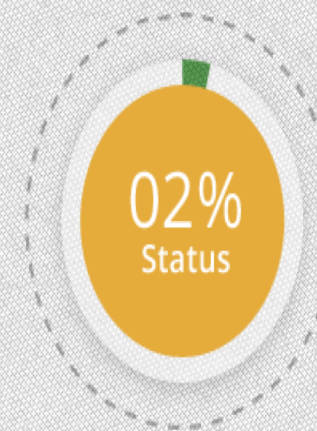
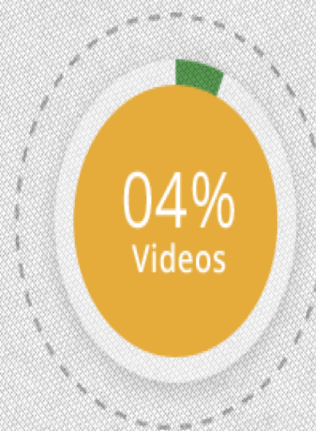
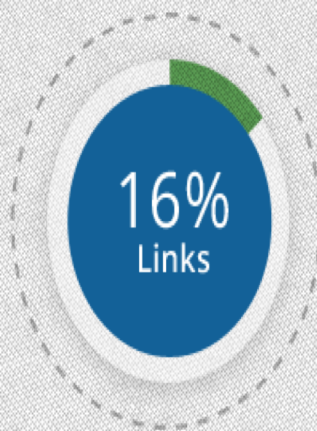
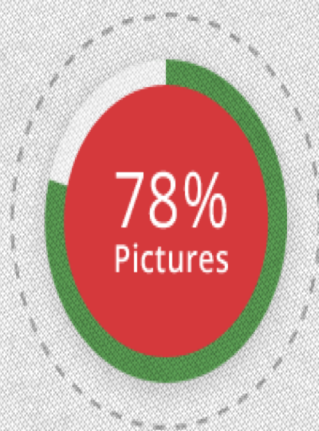

2 0 X X

With The Most Shared **Content Being..**

=

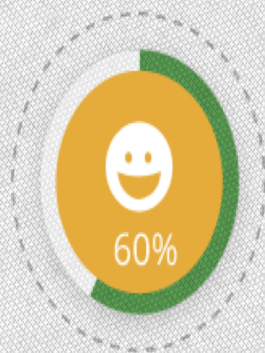

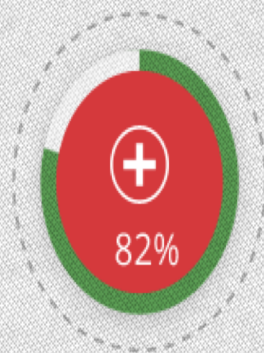
20XX

Here's Something **Good To Know!**

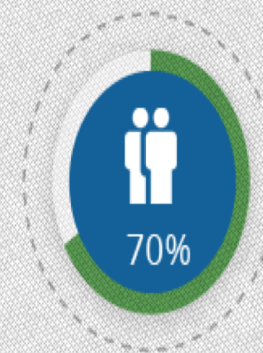
=

60% of consumers enjoy reading relevant content from brands.

82% of consumers feel more positive about a company after reading custom content.

70% of consumers feel closer to a company as a result of content marketing.

20XX

SO HOW DO YOU MAKE YOUR CONTENT STRATEGY BETTER?

The ADVANCED
CONTENT MARKETING
GUIDE

Mail

2 0 X X

Sign Up With A **Web Host!**

The first and the foremost thing to do is to sign up for webhosting services. When your content gets shared, people click through and get redirected to your website, and your website needs to be running efficiently.

Remember: First impression is the last impression.

2 0 X X

Why Choose IX Web Hosting?

Affordability

Cutting edge technology at reasonable prices. touch to your business.

Scalability

Ability to flex hosting plans in sync with the increasing needs of the website.

Reliability

The 24/7 technical support is prompt and never lets your website down.

Security

Certified by the likes of McAfee, IX servers provide the most secure environment for hosting your web logs.

20XX

Gather Topics!

Before you start creating your content plan and strategy, it's always better to research and shortlist a handful of topics that are not just relevant to your business, but also trending in your circles.

Talking about **“what’s in”** helps you keep your audience hooked.

20XX

Why Choose IX Web Hosting?

Don't always go for an all season look, get a makeover based on climate, festivities, etc; it gives a human touch to your business.

A human business is more relatable than one that sounds also robotic and only sales oriented.

If overhauling the website every time isn't a feasible option; opt for changing the looks of your social profiles.

For example, bring some variation in your cover pictures on **Facebook** if you feel like keeping the profile picture constant to your business logo.

20XX

Indulge In Chit Chat Sessions!

Conversations are the best way to keep someone engaged. Try and frame content that not just makes the reader feel you want to talk, but also nudges them to make an interaction.

2 0 X X

Become Click Happy!

No one has the time to go through text heavy posts; but who doesn't like bright images? Stock up on a lot of images that are unique to your business and fit them in your content strategy. They are the most shared post type across online platforms.

20XX

Share Values!

Do you have a customer or employee friendly policy in place? If yes, share it with your followers and let them know you care! Sharing values helps in bonding with your customers.

Work Together!

If not literally, at least to some extent! Try and get real time reviews on your products/services. Ask questions about what your customers expect next and try to fit some of those suggestions into your work. This helps establish a rapport and shows you off as being customer driven. After all, this is exactly what people look for - to be heard!

2 0 X X

Tell Your Story!

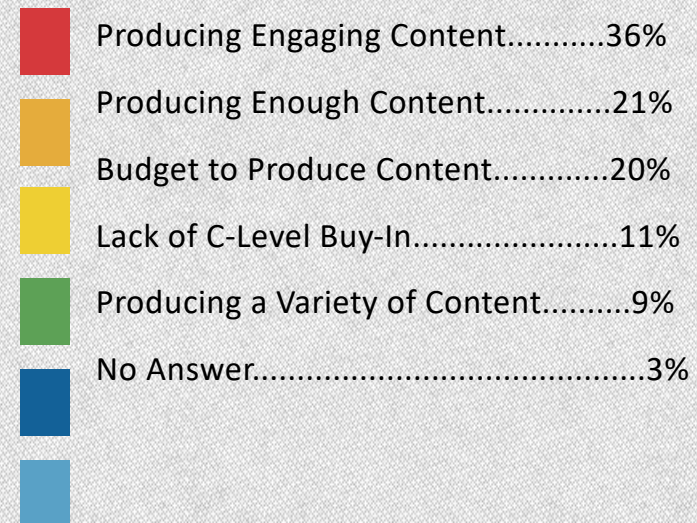
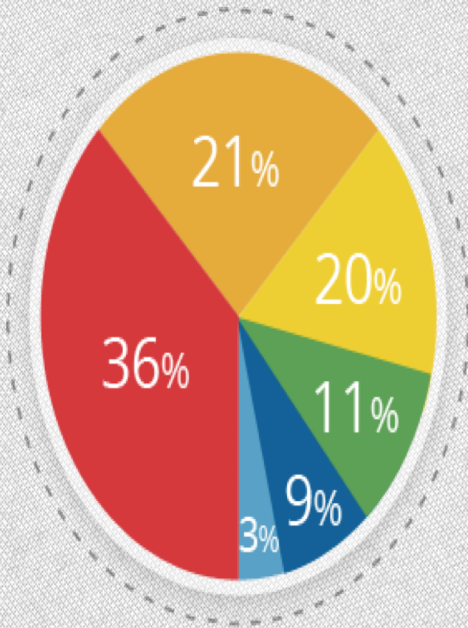
People want to know the thought process behind your business and how it came about to be. Share your story and your unique experiences along the way. It makes your business more relatable.

2 0 X X

But Here's The Challenge..

20XX

More than 50% of your traffic comes from social media platforms. So how do you go about executing a content strategy **AND** keep track of what's trending?
Here are a few tools to make the going easy...

20XX

Sprout Social

It's a social media tool that not just focuses on presenting you with what's trending in your circles, but also helps you with CRM.

It offers you insights on the popularity of your business as well as the amount of interaction your business has indulged in. **Sprout Social** is by far the most popular tool in the market.

20XX

Swayy

Its a tool that analyzes your social community, matches the most relevant content from around the web and offers it on your dashboard, **Swayy** helps you build a relationship between your content and your followers.

20XX

RebelMouse

Claimed as the front page of social media, **RebelMouse** helps you curate content for all your online profiles on a single dashboard based on what your business is known for and what conversations your audience has been engaging in.

20XX

Social Mention

Social Mention is a tool capable of scanning the web and producing statistics based on real time buzz around a business. It provides insights on who is talking about your keyword and how often people are engaging in conversations related to you.

2 0 X X

Conclusion

Content marketing is the new black and if you can carry it off well, it is bound to up your sales graph drastically! So equip yourself with the right tools and start framing your content strategy.

Final Tip:

Don't sound too pushy, but make sure you sound engaging enough.

จิตวิทยาแนวปัญญานิยม

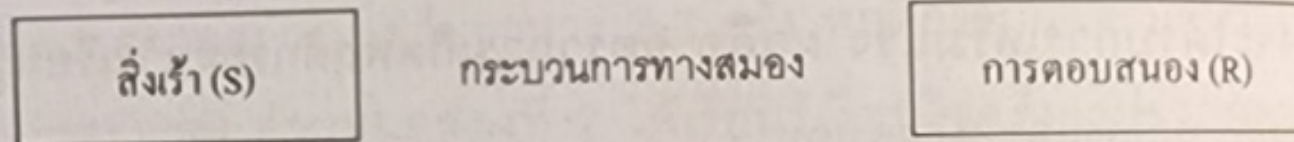
จิตวิทยาแนวปัญญานิยมเริ่มขึ้นในประเทศเยอรมนีในช่วงเวลา ใกล้เคียงกับการเกิดกลุ่ม พฤติกรรมนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการรวมตัวกันของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตาลท์ (Gestalt Psycho-logy) ซึ่งมีเวอร์ไธเมอร์ (Werthimer, ค.ศ. 1880-1943) คอฟฟกา (Koffka, ค.ศ. 1886-1941), โคห์เลอร์ (Kohler, ค.ศ. 1887-1963) เป็นผู้นำกลุ่ม ซึ่งต่อมาเลวิน (Lewin, ค.ศ. 1947-1980) ได้ พัฒนาทฤษฎี สนาม (field theory) ขึ้น และเป็นผู้นำจิตวิทยากลุ่มเกสตาลท์มาสู่ ทฤษฎีปัญญานิยม-สนาม (cognitive-field theory)

นักจิตวิทยากลุ่มปัญญานิยมมีแนวคิดการเรียนรู้หรือแก้ปัญหาเกิดจากความสามารถใน การรับรู้ (perception) และการหยั่งรู้ (insight) ซึ่งเป็นกระบวนการทางสมอง มิใช่การวางเงื่อนไข หรือการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า กับการตอบสนอง

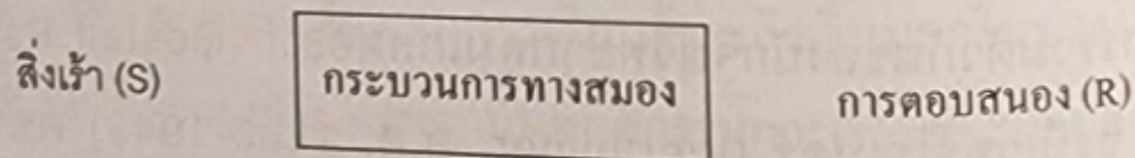
กลุ่มพฤติกรรมนิยม

ภาพที่ 4.5 การเกิดการเรียนรู้ตามแนวพฤติกรรมนิยม

กลุ่มพฤติกรรมนิยมสนใจเฉพาะสิ่งเร้ากับการตอบสนอง โดยไม่ให้ความสำคัญกับกระบวนการทางสมองเลย เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น พิสูจน์ไม่ได้

กลุ่มปัญญานิยม

ภาพที่ 4.6 การเกิดการเรียนรู้ตามแนวปัญญานิยม

**Personal
Cognitive Factors**
(knowledge, Expectations,
Attitudes)

Environmental Factors
(Social norms, Access in
community, Influence on
others)

Behavioral Factors
(Skills, Practice, Self-
efficacy)

เกสตัลท์ (gestalt) หรือ ทั้งหมด (whole) หรือ โครงสร้าง (configuration) ซึ่งหมายถึง ภาพรวม กลุ่มนี้มีความเชื่อว่ามนุษย์จะรับรู้สิ่งเร้าต่างๆ ในลักษณะเป็นภาพรวม ซึ่งเป็นการ จัดระบบความสัมพันธ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะไม่รับรู้ในลักษณะการแยกสิ่งเร้าเป็นส่วนๆ เช่น การสอน ด้วยการท่องจำเป็นวิธีที่ไม่ได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ แต่ควรสอนให้ผู้เรียนมองเห็น ความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ควรให้เกิดปรากฏการณ์ทางจิต (psychological phenomena) โดยอาศัยการมองภาพรวมทั้งหมดของส่วนย่อยทั้งหลาย ดังนั้น การเรียนรู้เป็นผล จากการระบวนการที่ทำให้เกิดการหยั่งรู้ในการแก้ปัญหา

“การหยั่งรู้” หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งเร้า หรือ เหตุการณ์ที่เป็นปัญหาได้กระจ่าง ชัดเจน และมองเห็นวิธีการแก้ปัญหาแวบขึ้นมาทันที

“การรับรู้” หมายถึง การที่บุคคลสัมผัสสิ่งเร้าแล้วใช้ประสบการณ์เดิมแปล ความหมายของสิ่งที่สัมผัส

1. การทดลองเรียนการหยั่งรู้

โคลเลอร์ได้ทดลองโดยการขังลิงชิมแปนซี ตัวหนึ่งไว้ในกรงที่ใหญ่พอที่ลิงจะอยู่ได้ ภายในกรงมีไม้หลายท่อน มีลักษณะสั้นยาวต่างกันวางอยู่ นอกกรงเขาได้แขวนกล้วยไว้หวีหนึ่ง เกินกว่าที่ลิงจะเอื้อมหยิบได้ การใช้ท่อนไม้เหล่านั้น บางท่อนก็สั้นเกินไปสอยกล้วยไม่ถึงเหมือนกัน มีบางท่อนยาวพอที่จะสอยได้ ในขั้นแรกลิงชิมแปนซีพยายามใช้มือเอื้อมหยิบกล้วยแต่ไม่สำเร็จ แม้ว่าจะได้ลองทำหลายครั้งเป็นเวลานาน มันก็หันไปมองรอบรอบกรง เขย่ากรง ส่งเสียงร้อง ปีนป่ายและทำทุกอย่างที่จะช่วยให้ได้กินกล้วย แต่เมื่อไม่ได้ผลไม่สามารถแก้ปัญหาได้ มันหันมาลองจับไม้เล่นแบบใช้ไม้นั้นสอยกล้วยแต่เมื่อไม่ได้ผล ไม่สามารถจะแก้ปัญหาได้ มันหันมาลองจับไม้อันอื่นเล่น และใช้ไม้นั้นสอยกล้วย การกระทำเกิดขึ้นเร็วและสมบูรณ์ ไม่ได้ค่อยเป็นค่อยไปอย่างช้า ๆ เลยในที่สุดมันก็สามารถใช้ไม้สอยกล้วยมากินได้

วิธีการที่ลิงใช้แก้ปัญหานี้ โคลเลอร์เรียกพฤติกรรมนี้ว่าเป็นการหยั่งเห็น เป็นการมองเห็นช่องทางในการแก้ปัญหาโดยลิงชิมแปนซีได้มีการรับรู้ในความสัมพันธ์ระหว่างไม้สอยกล้วยที่แขวนอยู่ข้างนอกกรงและสามารถใช้ไม้นั้นสอยกล้วยได้เป็นการนำไปสู่เป้าหมาย

2. การศึกษาเรื่องการรับรู้

Field theory ทฤษฎีนี้กล่าวว่า **โลกการรับรู้ (Life space)** เหมือนกับสนามแม่เหล็ก โดยมีสิ่งแวดล้อมที่บุคคลรับรู้ได้ 2 ชนิด คือ

2.1 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (physical environment) คือ สภาพแวดล้อมที่ปรากฏอยู่รอบตัวบุคคลในขณะนั้น

2.2 สิ่งแวดล้อมทางจิตใจ (psychological environment) คือ สิ่งแวดล้อมตามที่บุคคลรับรู้ ซึ่งจะมีอยู่จริง หรือเป็นจินตนาการขึ้นมา สิ่งนี้เรียกว่าโลกการรับรู้ (life space) โลกการรับรู้นี้มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล

การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มปัญญานิยมไป ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1. ความหมาย ความเข้าใจ และการรับรู้ในภาพรวม

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้ทราบ จิตวิทยาการเรียนรู้และหลักการจัดการเรียนรู้ ถึงภาพรวมและเป้าหมายของสิ่งที่สอน ก่อนที่จะไปลงรายละเอียดส่วนย่อย ๆ การมองเห็นภาพรวมและเป้าหมายของสิ่งที่เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถคิดวิธีการไปสู่เป้าหมายได้ง่ายขึ้น เกิดความเข้าใจว่าส่วนย่อยทั้งหลายเกี่ยวข้องกันอย่างไรจึงจะไปถึง เป้าหมายในภาพรวมได้

2. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ที่น่าไปสู่การหยั่งรู้

ผู้สอนควรจัดสภาพการณ์หรือองค์ประกอบของบทเรียนใน ลักษณะที่จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ อันจะ นำไปสู่ความเข้าใจหรือสามารถแก้ปัญหาได้

การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มปัญญานิยมไป ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. โลกการรับรู้ของบุคคล

เนื่องจากในโลกการรับรู้ของบุคคลประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ มากมายทั้งสิ่งที่มีอยู่จริงในสภาพแวดล้อมทางกายภาพขณะนั้น **สิ่งที่ไม่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น แต่เป็นสิ่งที่บุคคลกำลังนึกถึง ผู้สอน และ จึงต้องพยายามหาวิธีที่จะทำให้สิ่งที่กำลังสอนอยู่ขณะนั้นมีพลัง เป็นบวกในโลกการรับรู้ของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด** โดยผู้สอนอาจ ใช้สื่อที่เร้าความสนใจ หรือตัวผู้สอนเองมีบุคลิกท่าที การแต่งกาย น้ำเสียงที่ชวนให้ผู้เรียนสนใจ

จิตวิทยาแนวมนุษยนิยม

นักจิตวิทยาแนวมนุษยนิยมเกิดขึ้นหลังจากการเกิดจิตวิทยา แนวพฤติกรรมนิยมจิตวิทยา แนวปัญญานิยม และจิตวิทยาแนวจิต วิเคราะห์ เนื่องจากนักจิตวิทยาที่สำคัญในกลุ่มนี้ซึ่ง ได้แก่ มาสโลว์ (Abraham Maslow, ค.ศ. 1908-1970) โรเจอร์ส (Carl Rogers, ค.ศ. 1902-1987) และคอมบัส (Arthur Combs, ค.ศ. 1967) ไม่เห็นด้วย กับแนวคิดของจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมที่สนใจเฉพาะ พฤติกรรม ภายนอก ไม่สนใจเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก ความเป็นมนุษย์ที่มีชีวิต จิตใจ ในขณะที่ กลุ่มจิตวิเคราะห์ก็มุ่งศึกษาจากคนที่มีความผิดปกติ เป็นส่วนใหญ่ มองโลกในแง่ร้าย และมีข้อจำกัด มากเกินไป นักจิตวิทยา **กลุ่มมนุษยนิยมมีแนวคิดพื้นฐานจากการมองโลกในแง่ดี ให้ความสำคัญกับ อารมณ์ ความรู้สึก และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ เชื่อว่า มนุษย์เกิดมาพร้อมกับความดีงาม มีความ กระตือรือร้นที่จะพัฒนา ตนเอง (good active) มีคุณค่า มีความสามารถ ใฝ่ดี มีความรับผิดชอบ**

แนวคิดของมาสโลว์

มาสโลว์เป็นผู้นำคนหนึ่งของจิตวิทยาแนวมนุษยนิยม เขา สนใจศึกษาค้นคว้าเรื่อง แรงจูงใจที่ผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม ต่าง ๆ เขาเห็นว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลา เป็นเหตุให้มนุษย์ ต้องกระทำพฤติกรรมเพื่อสนองความต้องการตลอดเวลา ความต้องการ ใดได้รับการ ตอบสนองแล้ว ความต้องการนั้นจะไม่สามารถจูงใจให้ มนุษย์แสดงพฤติกรรมได้อีก และความ ต้องการทั้งหลายของมนุษย์ จะมีระดับความรุนแรงไม่เท่ากัน มาสโลว์ได้จัดลำดับความรุนแรงของ ความต้องการออกได้เป็น 7 ชั้น โดยความต้องการขั้นต้นต้องได้รับ การตอบสนองก่อน ความ ต้องการขั้นสูงกว่าจึงจะเกิดขึ้น มาสโลว์ มองว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีแรงผลักดัน ภายในที่จะ พัฒนาไปสู่ความต้องการรู้จักตนเองตามความเป็นจริง (self-actualization)

แนวคิดของมาสโลว์

ทั้งนี้มาสโลว์ได้ให้ความหมายของการตระหนักรู้ในตนเอง (self-actualization) ว่าหมายถึง**การที่บุคคลรู้จักตนเองตาม ความเป็นจริง มีความต้องการที่จะทำในทุกสิ่งที่เขาสามารถทำได้ รวมถึงเป็นลักษณะของบุคคลที่ยอมรับตนเองและผู้อื่น เปิดใจกว้าง สามารถสร้างสัมพันธภาพอย่างลึกซึ้ง แต่เป็นประชาธิปไตยกับผู้คนทั้งหลายได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขัน และเป็นตัวของ ตัวเอง** (Slavin, 2003: 333)

